

در محضر امیر المؤمنین علیه السلام

و انشاء اخلاق شیعہ

بر بنای خطبہ مستقین (سرور خلیہ ہمام)

باموضوعات: آداب تناول غذا (آداب سفرہ)، قیام و روت مدوح و مذموم

آداب دعا، طرق پرورش نفس

جلد پنجم

محمدرضا حاتم پوری کرمانی

سرشناسه	: حاتم پوری ، محمدرضا ، ۱۳۵۲
عنوان و نام پدیدآور	: در محضر امیرالمؤمنین (علیه السلام) / مؤلف محمدرضا حاتم پوری کرمانی
مشخصات نشر	: تهران ، حاتم ، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری	: ۵۵۷ ص
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۴۳۱-۶-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: شرح نهج البلاغه (دانشنامه اخلاق شیعه بر مبنای خطبه متقین)
مندرجات	: ج ۵: آداب تناول غذا (آداب سفره) ، فقر و ثروت ممدوح و مذموم آداب دعا ، طرق پرورش نفس
رده بندی کنگره	: BP۳۸/۰۴۲
رده بندی دیویی	: ۲۹۷ / ۹۵۱۵
شماره کتاب شناسی ملی	: ۵۸۸۲۱۲۴

انتشارات حاتم

www.hatampoori.com

آدرس سایت :

darmahzar@gmail.com

آدرس الکترونیکی :

عنوان کتاب : در محضر امیرالمؤمنین (علیه السلام) (دانشنامه اخلاق شیعه بر مبنای خطبه متقین)

مؤلف : حجت الاسلام والمسلمین محمدرضا حاتم پوری کرمانی

لیتوگرافی : ولی عصر (عج) - قم

ناظر چاپ : مؤسسه میراث نبوت

شمارندگان : ۳۰۰۰

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۴۳۱-۶-۸

شابک دوره : ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۴۳۱-۱-۳

قیمت : ۹۰۰۰۰ تومان

انتشارات : تهران ، بلوار ابوذر ، بین پل سوّم و چهارم ، مسجد امام علی بن الحسین (علیه السلام)

تلفن : ۰۲۱۳۳۸۲۵۲۵۳ - ۰۹۳۵۱۷۲۳۵۷۲

فهرست مطالب

شماره‌ی صفحه	عنوان
۲۳	سخن ناشر
۲۵	پیشگفتار
۳۰	سیمایی از خطبه‌ی همام
۳۱	معرفی امالی خطبه
۳۲	خطبه‌ی همام و ترجمه
۴۷	صفت دوازدهم از سایان: ترک تن‌پروری و رعایت آداب خوردن
۴۹	سؤال) آیا هر انسان آفریده متقی و هر انسان چاقی بی‌تقواست؟
۵۶	انواع نعمت‌ها و لذت‌ها
۶۱	مبحثی درباره‌ی عواقب کم‌خوری و برکات کم‌خوری و آداب خوردن
۶۱	برخی از عواقب و عوارض شرم‌پروری و سیری
۶۱	عارضه‌ی اول) منشأ بیماری‌ها
۶۸	عارضه‌ی دوم) سختی قلب، تحریک سهوی خواب‌های پریشان
۶۹	داستان) سنگدلی و پیری زودرس
۷۰	عارضه‌ی سوم) قرار گرفتن در زمره‌ی غافلان و بی‌حیوانات
۷۳	عارضه‌ی چهارم) کوری و مرگ دل‌ها
۷۴	عارضه‌ی پنجم) نفرت خداوند
۷۴	عارضه‌ی ششم) طغیان انسان، دشمنی با خداوند و بی‌ایمانی
۷۵	عارضه‌ی هفتم) محرومیت از اسرار ملکوت سماوات
۷۵	عارضه‌ی هشتم) انسداد فکری و دوری از حکمت
۷۷	عارضه‌ی نهم) تنبلی در عبادت
۷۸	عارضه‌ی دهم) بزرگ‌ترین عیب‌ها و بهترین باور برای گناهان
۸۰	بعضی از آثار مثبت کم‌خوری و گرسنگی (اعتدال)

- ۸۰- ۱- تندرستی و سلامت روح و جسم
- ۸۲- ۲- اندیشه‌ی زلال و پاک
- ۸۳- ۳- لذت بردن از غذا
- ۸۳- ۴- محبوب‌ترین اعمال نزد خداوند متعال
- ۸۴- ۵- داخل شدن در زمره‌ی اولیای خداوند
- ۸۶- ۶- محبوبیت نزد فرشتگان
- ۸۶- ۷- اعدای حکمت
- ۸۶- ۸- عبادت
- ۸۷- ۹- دیار با خداوند و رضایت پروردگار از ایشان
- ۸۷- فرمایشات مهم پیامبر ﷺ به اسامه
- ۸۸- ۱۰- حساب آسان سیرت نزدیکی به خداوند در قیامت
- ۹۰- اندازه‌ی خوردن
- ۹۱- داستان گفت‌وگوی طیب مسیحی با طیب مسلمان
- ۹۱- روزه ، بهترین نوع اعتدال
- ۹۸- خوردن‌های پسندیده
- ۹۹- برخی از آداب سفره و غذا خوردن
- ۱۰۰- اول نگاه کردن به غذا از جهات گوناگون
- ۱۰۳- دوم حلال بودن غذا
- ۱۰۴- سوم وضو گرفتن و شستشوی دست و صورت
- ۱۰۸- چهارم با نام خدا شروع کردن و با حمد الهی تمام کردن
- ۱۱۳- پنجم سفره را روی زمین پهن کردن
- ۱۱۴- ششم با کفش ، در حال راه رفتن و در کوچه و بازار غذا نخوردن
- ۱۱۵- هفتم دعوت از میهمان و سهم کردن دیگران در غذا
- ۱۱۵- هشتم میوه خوردن قبل از غذا

- ۱۲۰ نهم) غذا را با نمک آغاز کردن و با سرکه پایان بردن
- ۱۲۲ دهم) احترام به نان
- ۱۲۳ یازدهم) طولانی سر سفره نشستن
- ۱۲۳ دوازدهم) پرهیز از سفره‌های لغو و گناه
- ۱۲۴ سیزدهم) بدگویی نکردن از غذا
- ۱۲۵ چهاردهم) پرهیز از افراط
- ۱۲۵ پانزدهم) از یک نوع غذا خوردن
- ۱۲۶ شانزدهم) از جلد خود غذا خوردن
- ۱۲۶ هفدهم) غذا را با دست راست خوردن
- ۱۲۷ هجدهم) لقمه‌ی کوچک برداشتن
- ۱۲۷ نوزدهم) غذای داغ نه خوردن
- ۱۲۸ بیستم) خوردن هنگام گرسنگی و خوردن و جویدن و دست کشیدن از غذا قبل از سیری
- ۱۲۹ بیست و یکم) آروغ نزدن
- ۱۳۰ بیست و دوم) ته‌مانده‌ی غذا را دور نریختن
- ۱۳۲ بیست و سوم) بلند نشدن در سر سفره
- ۱۳۳ بیست و چهارم) شکرگزاری پس از خوردن و آشامیدن
- ۱۳۴ بیست و پنجم) خواندن دعای پایان غذا خوردن
- ۱۳۴ بیست و ششم) شستن دست بعد از غذا
- ۱۳۶ بیست و هفتم) خلال دندان و مسواک
- ۱۳۸ فواید ده‌گانه‌ی مسواک از دیدگاه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
- ۱۳۹ بیست و هشتم) تخلیه‌ی شکم قبل از خواب
- ۱۴۰ بیست و نهم) به پشت خوابیدن بعد از غذا
- ۱۴۰ سی‌ام) درپوش روی ظرف غذا گذاشتن
- ۱۴۱ چند مطلب متفرقه پیرامون خوردن

۱۴۹	نتیجه گیری بحث
۱۵۷	صفت سیزدهم پارسایان : حاجت در حد ضرورت (سبک باری)
۱۵۹	انواع مال دنیا
۱۵۹	الف) اموال ممدوح
۱۵۹	نمونه‌ی اول) انفاق ، با رعایت شرایط آن (در زمان حیات)
۱۶۸	نمونه‌ی دوم) ارث باخیروبرکت برای ورثه‌ی خوب (بعد از مرگ)
۱۷۲	ب) اموال مذموم
۱۷۲	قرآن و خیر نمونه‌هایی از اموال مذموم
۱۷۲	نمونه‌ی اول) اموال افلاک‌کننده از یاد خداوند
۱۷۳	نمونه‌ی دوم) اموال اسحاق‌کننده
۱۷۳	آزمایش و امتحان الهی
۱۷۵	نمونه‌هایی از آزمایش‌های عمومی
۱۷۷	نمونه‌هایی از آزمایش‌های الهی در مورد انبیاء علیهم‌السلام
۱۸۰	نمونه‌ی سوم) مال پر ضرر و کم منفعت
۱۸۰	بحثی پیرامون خمر (شراب) و میسر (قمار)
۱۸۰	اول) خمر (شراب)
۱۸۱	مضرآت شراب
۱۸۱	الف) مضرآت جسمانی شراب
۱۸۵	سؤال) آیا استشفاء با شراب ، حرام است ؟
۱۸۶	ب) مضرآت اخلاقی و روحانی شراب
۱۹۰	ج) مضرآت و زیان‌های اجتماعی شراب
۱۹۱	د) مضرآت اقتصادی شرب خمر
۱۹۲	ه) مضرآت اخروی برای شراب‌خواران
۱۹۶	دوم) میسر (قمار)

۱۹۷	حکم فقهی اقسام قمار
۱۹۸	مضرآت قمار
۱۹۸	الف) مضرآت جسمانی
۱۹۹	ب) مضرآت اقتصادی
۱۹۹	ج) مضرآت اجتماعی
۲۰۰	د) مضرآت اخلاقی و دینی (دوری از یاد خدا و نماز)
۲۰۱	نذر نهی (چهارم) رباخواری حرام
۲۰۴	ربا در لغت
۲۰۵	ربا بر دو نوع است
۲۰۵	ربای حلال
۲۰۶	اول) ربای قرضی
۲۰۹	دوم) ربای در معامله
۲۱۰	راه رهایی از ربا
۲۱۱	چهار گروه ربا ندارند
۲۱۲	تبعات و آفات رباخواری
۲۱۲	۱- دیوانگی و عدم تعادل
۲۱۳	۲- انجام بدترین معامله
۲۱۳	۳- ناپایداری معاملات ربایی
۲۱۴	۴- بی‌ایمانی و بی‌تقوایی
۲۱۴	۵- جنگ با خدا و رسول خدا ﷺ
۲۱۵	۶- گناهی بدتر از زنا با محارم
۲۱۵	۷- عذاب‌های الهی در دنیا
۲۱۵	۸- ناسپاسی و محرومیت از محبت خداوند
۲۱۶	نمونه‌ی پنجم) استفاده‌ی نامشروع از بیت‌المال

به نام آنکه علی‌السلام را به خلق عطا فرمود

بی‌شک یکی از بزرگ‌ترین مشکلات کنونی جامعه‌ی ما و کلّ جامعه‌ی بشری این است که مردمان، آداب اخلاقی را نمی‌شناسند یا آن را پاس نمی‌دارند. نظریه‌پردازی درباره‌ی اخلاق جامعه‌محور و از آن مهم‌تر ساخت جامعه‌ی اخلاقی آرزو و هدف بسیاری از مکاتب و نظریه‌پردازان خاور و باختر است که نسخه‌های متعدّد و مختلفی هم برای آن پیچیده‌اند؛ و هنوز هم عالمان فراوانی همواره برای بهبود و رفع مشکلات آن می‌کوشند.

بارزترین نتیجه‌ی فقدان اخلاق؛ جنگ، خونریزی و نزاع است که کم‌وبیش در جای‌جای جهان به چشم می‌خورد و زیان‌بارترین اثر آن نبود و کمبود آرامش در زندگی است که لحظه‌لحظه‌ی زیست‌مان را تهدید می‌کند. همچنین دروغ، ریا، خودبینی، ستم، خیانت در امانت، بی‌مسئولیتی، بی‌تعهدی، سوءظن، تهمت، غیبت، حسادت، بخل، مردم‌آزاری و رزق‌داری، حقارت انسان نیز محصول فقدان نظر و عمل اخلاقی است.

تحمل این درد برای ما مسلمانان و به‌ویژه شیعیان دردناک‌تر و رنج‌آورتر است؛ چرا که بزرگان ما همواره به موضوع اخلاق و مسئله‌ی انسان اخلاقی، توجّه داشته‌اند به‌طوری‌که در کتاب آسمانی ما نیز انگیزه‌ی بنیست پیامبران، تبیین و تکمیل مکارم اخلاق عنوان شده است.

اگر این روزها انسان غربی دچار بحران معنای زندگی و معنویت است، سگفت‌آور نیست؛ اما مشخص نیست که چرا ما این سوغات را به خانه‌ی خود آورده‌ایم و بی‌جهت دردی ساختگی و جعلی را بر خودمان تحمیل کرده‌ایم.